

věci mají, a dle potřeby i znalce o tom vyslyšeti, nebo jiným příhodným způsobem zprávy sobě opatřiti, a listiny všeliké, k lepšímu vysvětlení věci příhodné, sobě vyžádati.

6. V záležitostech mimosporných povinen jest soud, míti také zřetel k těm věcem skutečným, kterýchž strany nebyly přivedly, o kterýchž ale soud jiným způsobem vědomosti nabyl a zvláště míti také zřetel k předešlým soudním jednáním v též záležitosti.

7. Záležili rozhodnutí o věcech, dobrovolné moci soudní se týkajících, na vysvětlení sporných otázek právních, nebo na věcech skutečných, kterýchž jen řádným řízením dokazovacím lze na světlo postavit, nemá soud o právech stran kvapně rozhodovati, nébrž má buď hned řízení soudní zavést, nebo účastníkům k pořadu práva poukázati, a pokud to zvláštní předpisové nařizují, o to péči míti, aby se až do skončení rozepře právní dala jistota, nebo aby se věc v ničem neměnila.

8. Nepovolili se k žádosti, budtež ve výměru přivedeny příčiny, proč se k žádání nepovoluje, a nebo buď dáno naučení potřebné, jak se chyby v podaném spisu nebo v předložených listinách opravití mají.

9. Jestli soud povinen, z úřadu o to usilovati, aby se jednání nějaké ukončilo, mají se stranám a jich zákonním zástupcům k vykonání příkazů jim daných lhůty přiměřené ustanoviti, a projdouli bez účinku, má se proti nim prostředků donucovacích (§. 19.) užiti.

Soud nemá sice

10. opomíjetí nižádné opatrnosti, které k bezpečnosti jeho i stran jest potřeba, ale nemá také stranám pochybnůstkářstvím a úzkostlivostí nebo odvrháváním žádostí pro nedostatek formálnosti nepodstatných škodu způsobovati.

11. Při uzavírání smluv budiž k tomu hleděno, aby se úmysl stran zřetelně vyřknul, aby se, co se týče právních účinků smlouvené toho, nižádné pochybnosti místa nedalo, aby se šetřilo formy k platnosti smlouvy potřebné a aby se úplným a jasným zděláním listin všeliké spory předešly.

§. 3. V zemích korunních, v kterýchž uveden jest řád notářský, mohou se veřejní notáři, jestli to k prospěchu stran, od soudů v okrese jich jakožto komisařové soudní zmocniti, aby v záležitostech mimosporných ty výkony předsebrali, v příčině jichž není potřeba, by prvé vynešeno bylo rozhodnutí soudcovo.

§. 4. Neníli zvláštními předpisy ustanovena výjimka, mají strany toho vůli, podávati u soudů okresních, úřadů okresních (úřadů služnovských, pretur) žádosti své písemně nebo ústně.

Mají se žádosti podávati písemně nebo ústně.